

«آسمان همه جا آبی است»

با توجه به گسترش، افزایش جمعیت و صنعتی شدن شهرها، آلودگی هوا هم به همان نسبت رو به افزایش است، و با توجه به اینکه این آلودگی خطرات جبران ناپذیری برای سلامت انسان ها و جانداران دارد، باید شناخت خود را نسبت به این آلاینده ها و راه های مبارزه با آن بیشتر کنیم.

بسیاری بر این باورند که همه آلودگی هوا از بنزین و دیگر فرآورده های نفتی است، و این در حالی است که بر اساس آمار منتشره از سوی روابط عمومی شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران، از ابتدای سال ۹۳ تا پایان آذرماه سال ۹۴ بیش از ۸ میلیارد و ششصد میلیون لیتر بنزین یورو ۴ و همچنین بیش از ۵ میلیارد و هفتصد میلیون لیتر نفتگاز یورو ۴ (کم گوگرد) ، در این بازه زمانی در کلان شهرهای تهران، اراک، اصفهان، کرج، مشهد، تبریز، شیراز و اهواز عرضه شده است و این دلیلی است بر کاهش چشمگیر ۳ عامل مرتبط با آلودگی یعنی گوگرد، بنزین و آروماتیک ها.

بنا بر این نمی توان بنزین را متهم ردیف اول دانست، چرا که بر اساس آمار موجود هنوز بیش از ۴ میلیون خودرو فرسوده در کلان شهرها آزادانه تردد می کنند، و این حجم خودرو فرسوده علاوه بر افزودن انواع آلاینده ها، در کشور روزانه ۱۱ میلیون و ۲۰۰ هزار لیتر سوخت اضافی، به علت فرسودگی و قدیمی بودن سیستم احتراق موتورها مصرف می نمایند..

این آمار نشان می دهد که، حجم عظیمی از آلاینده های خودروهای فرسوده، شامل می شوند، که این امر مسئولیت مراکز معاینه فنی را بیشتر می کند تا با دقت نظر و کنترل خودروها، جلوی آلودگی وحشتناکی که از آگروزشان بیرون می آید را بگیرند.

در این میان بسیاری از کارشناسان معتقدند، موتور سیکلت ها با آن جثه کوچک بیش از یک چهارم آلودگی هوای تهران را تولید می کند، بیش از ۹۵٪ موتور سیکلت ها به دلیل اینکه موتور نامناسبی دارند و عمدتاً هم کاربراتوری هستند با مصرف بالای سوخت و احتراق نامناسب به شدت باعث افزایش آلودگی هوا می شوند. عمده آلودگی تولیدی از موتور سیکلت ها منو اکسیدکربن و ذرات معلق و هیدروکربن های خام هستند که به شدت بر سلامت شهروندان تأثیر گذار است.

در این میان از هر چه بگذریم سخن سلامتی خوشتر است، مسئله آلودگی هوا یکی از حادترین مشکلاتی است که به تازگی گریبان گیر شهروندان کلان شهرها شده است. طبق بررسی های انجام شده، وزارت بهداشت سالهاست با تکیه بر داده هایی که به آمار کیو (Q) معروف است، براساس شاخص های جهانی مرگ و میر ناشی از آلودگی هوای شهرهای بزرگ کشور را ثبت می کند. براساس این

آمار، سالانه در شهر تهران بیش از ۴هزار و ۴۰۰ نفر بر اثر آلودگی هوا می‌میرند؛ در واقع به ازای هر ۲۴ ساعت ۱۲ نفر در تهران بر اثر مسمومیت ناشی از آلودگی هوا به کام مرگ می‌روند.

گذشته از آمار مرگ و میر می‌توان به دیگر تبعات آلودگی هوا، اشاره نمود که افراد زودرنج، پرخاشگر، عصبانی و کم تحمل می‌شوند، همچنین، احتمال ابتلا به سرطان و سقط جنین را افزایش داده و، سلامت روانی افراد را هم تهدید می‌کند؛ به عنوان مثال بر عملکرد سیستم عصبی تاثیر منفی می‌گذارد و باعث بروز سردردهای شدید (بویژه در بیماران مبتلا به میگرن) و کم شدن قدرت حافظه و بسیاری از بیماری‌های دیگر می‌شود.

در پایان با اشاره به این جمله که هر تغییری را باید از خود شروع کنیم، شایسته است که برای حفظ سلامت فرزندان این جامعه در روزهای بحرانی آلودگی هوا حتی الامکان از تردد در محدوده‌های مرکزی و پر ترافیک شهر اجتناب کنیم و استفاده از وسایل حمل و نقل عمومی در سفرهای روزانه درون شهری خود را جایگزین خودروهای شخصی نمائیم. تا آسمانمان آبی شود و به قول قدیمی‌ها در کوچه ما هم عروسی برگزار شود.

حنانه بیگی
کارشناس ارشد ارتباطات